

ASIGURAREA PROTECȚIEI PROPRIETĂȚII INTELLECTUALE ÎN ACTIVITATEA DE INOVARE.

Autor: Bregnova Alina

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: *În decursul existenței sale, omul, având un caracter inovator, a căutat noi soluții pentru a-și face viața mai ușoară, a-și procura și prepara mai lesne hrana, să-și confecționeze și apere bunurile dobândite, să se trateze etc. Astfel a apărut spiritul de proprietate privată asupra avutului personal sau al societății în care trăia. De la protecția bunurilor până la protecția creației minții omenești a fost un pas, favorizat de crearea unei legislații potrivite în domeniu.*

Cuvinte cheie: *proprietate intelectuală, brevet de invenție, inovare, protecție, asigurare.*

1. Introducere

Drepturile de proprietate intelectuală sunt drepturi de proprietate ca toate celelalte - ele permit creatorului sau titularului unui brevet de invenție, al unei mărci sau al unei opere protejate prin drept de autor să beneficieze de pe urma muncii sau a investiției sale.

Obiectele proprietății intelectuale sunt următoarele: invenții, mărci, nume comerciale, desene și modele industriale, drepturi de autor și drepturi conexe, soiuri de plante, denumiri de origine etc. Protecția prin brevet oferă drepturi exclusive titularului prevăzute de art. 20 din Legea privind protecția invențiilor, ceea ce înseamnă că invenția nu poate fi realizată, utilizată, distribuită sau vândută fără consimțământul titularului de brevet. Drepturile care decurg dintr-un brevet pot fi apărate în mod normal prin introducerea unei acțiuni în fața unui tribunal.

2. Importanța protecției invențiilor

Este important de luat în seamă faptul că invențiile trebuie numai decît protejate, mai jos sunt cîteva situații în care se demonstrează valoarea asigurării protecției intelectuale:

- progresul și prosperitatea umanității depind de creativitatea ei în domeniile tehnic și cultural;
- prin acordarea brevetelor de invenții este stimulată realizarea de invenții, existând posibilitatea recompensării inventatorului și a celor care îl sprijină. Din acest punct de vedere se încurajează investiția de capital adițional necesară pentru aplicarea invenției.
- protecția juridică a creațiilor noi încurajează investițiile și conduc la alte inovații;
- prin acordarea protecției se încurajează dezvăluirea cât mai rapidă a inovațiilor tehnologice, care în alte condiții ar putea fi păstrate secrete.
- sistemul brevetelor de invenție stimulează schimbul de produse, servicii și informații tehnologice peste granițele naționale.
- promovarea și protecția proprietății intelectuale stimulează creșterea economică, duc la crearea de noi locuri de muncă și noi ramuri de activitate și la îmbunătățirea calității vieții.

Bazele cadrului legal privind protecția invențiilor în Republica Moldova au fost puse în anul 1993, de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI), care este totodată oficiu receptor pentru cererile internaționale și cererile eurasiatice depuse de către solicitanții naționali.

Obiectivul AGEPI constă în: a contribui eficient dezvoltarea unui sistem inovațional puternic în țara noastră; să asigure creșterea economică durabilă; să rezolve problemele ce țin de modernizarea tehnologică a întreprinderilor mici și mijlocii; creșterea competitivității lor în baza noilor produse și tehnologii brevetate, a noilor obiecte de proprietate intelectuală înregistrate.

3. Inventatori falimentați din cauza produselor plagiate.

I. LEGO a copiat ideea "cărămizilor" de la Kiddicraft

Producătorul celor mai populare jucării din lume nu este ceea ce pare. Avînd în vedere ideea atît de simplă, n-am putea crede vreodată că ideea a fost furată de la alții. Totuși, LEGO a copiat "caramizile colorate" de la Kiddicraft, o companie care inventase înainte cu zece ani același produs, în 1939. În timp ce

LEGO a prosperat, în 1957, Kiddicraft a falimentat. LEGO i-a cinstit memoria, în final, cumpărând drepturile asupra produsului respectiv în anii '80.

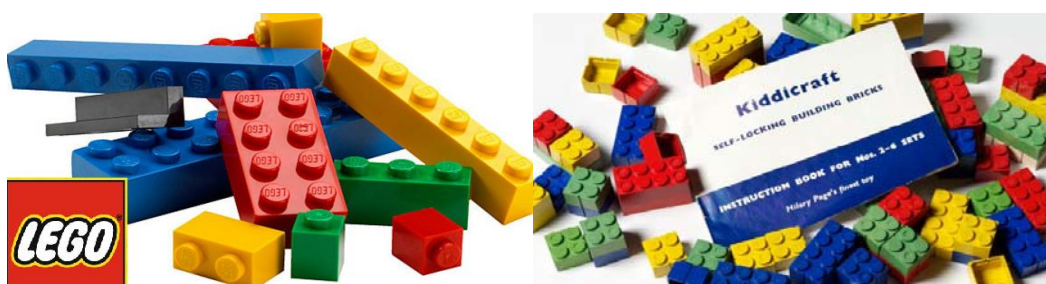


Fig.1 Jucăriile Lego în comparație cu Kiddicraft

II. OREO a copiat Hydrox

Biscuiții Oreo sunt celebri în toată lumea. Cultura americană este dominată de brandul Oreo. Compania a copiat însă "prăjitura cu cremă" de la Hydrox. Biscuiții Hydrox au apărut prima dată în 1908, fiind produși de compania Sunshine Biscuits. National Biscuit a fost foarte interesat de biscuiții Hydrox și a hotărât să îi copieze, folosindu-se de rețeaua sa superioară de producție și distribuție. Biscuiții Oreo au devenit atât de populari, încât consumatorii au început să creadă că de fapt Hydrox realizase "plagiatul", nu invers! Hydrox a intrat într-un con de umbră și Sunshine a fost cumpărată în cele din urmă de alte companii.



Fig.2 Biscuiții Oreo - o copie fenomenală a biscuiților Hydrox

III. Filmul Pixar "Finding Nemo", inspirat de personajele unei cărți pentru copii

În 1995, autorul francez de cărți pentru copii Franck Le Calvez a scris un scenariu intitulat Pierrot the Clownfish - sperînd că acesta să fie transpus într-un film de animație. Din păcate, niciun producător nu a fost interesat de ideea sa și Le Calvez a publicat povestea sub forma unei cărți pentru copii în 2002.

Chiar dacă producătorii Finding Nemo au spus că nu au citit niciodată scenariul "Pierrot the Clownfish", cele două povești seamănă izbitor. Nemo și Pierrot par doi frați (gemeni). Le Calvez, naiv din fire, a dat Disney în judecată pentru plagiat. În final, judecătorul a decis că reclamația lui Le Calvez este neintemeiată; Pierrot și Nemo sunt două personaje diferite, deoarece sunt "colorate" într-o nuanță diferită de portocaliu, a decis instanța.

Concluzie:

În ziua de astăzi, o lume în care proprietatea industrială nu este protejată ar fi de neconceput. Oamenii de știință sau inginerii nu ar mai fi motivați să lucreze la inovații știind că acestea pot fi copiate de îndată ce apar pe piață. Din această cauză este atât de important ca activitatea creatoare a unui inventator avînd ca rezultat obținerea unui produs nou să fie protejată. Cu cât sunt mai stricte și mai clare regulile privind proprietatea industrială, cu atât vor fi oamenii de știință mai ambițioși să lucreze la proiectele lor, știind că vor fi recunoscuți pentru efortul depus și remunerați corect.

Bibliografie:

1. <http://agepi.gov.md/>
2. http://www.cracked.com/article_20025_5-world-famous-products-that-are-shameless-rip-offs.html